

Incumbensa Michael (Castasegna) concernent l'adattaziun da la pratica d'indemnisaziun da l'assicuranza d'edifizis dal Grischun

Ils 23 d'avust 2017 ed ils dis suandants vegnan ad ir en l'istorgia da la Bregaglia e dal chantun Grischun pervia da las consequenzas devastantas da la crudada da grippa al Piz Cengalo e pervia da las bovas che han destrui la Val Bondasca e parts dals vitgs da Bondo, Spino e Sottoponte. La crudada da grippa n'ha betg mo chaschunà otg morts e n'ha betg mo cuvri e midà la cuntrada da la Val Bondasca e da la Bregaglia en la vischinanza da Bondo, mabain ha er donnegià e destrui numerus edifizis. L'assicuranza d'edifizis dal Grischun ha lura bainprest valità ed indemnisà ils donn.

In'analisa detagliada da la moda da funcziun dal sistem d'assicuranza en il cas da Bondo mussa dentant ch'igl è necessari d'adattar la pratica applitgada da l'assicuranza d'edifizis dal Grischun. Quai cun tegnair quint da las midadas impurtantas e marcantas ch'èn succedidas ils ultims onns en la planisaziun dal territori.

L'introducziun da la lescha davart las abitaziuns secundaras sco er las midadas relevantas da la lescha davart la planisaziun dal territori prevesan novas cundiziuns areguard l'applicaziun da la lescha davart l'assicuranza d'edifizis e restrenschan effectivmain las pussaivladads d'intervenziun.

Actualmain prevesa la lescha che la persuna assicurada haja il dretg d'ina indemnisaziun da la valur actuala, sche ses edifizis è vegnì donnegià totalmain. Sut tschertas cundiziuns ha la persuna assicurada ultra da quai la pussaivladad da survegnir ina indemnisaziun da la valur da nov, sch'ella reconstruescha en il Grischun – entaifer in tschert termin – in nov edifizis da pli u main la medema grondezza e per il medem intent. Per acquistà in edifizis existent survegn ella fin ussa, sco indemnisaziun, mo la valur actuala, independentmain dal fatg, sch'ella investescha dapli en l'edifizis acquistà. Considerond la nova orientaziun da la planisaziun dal territori – che vul reducir u redistribuir las zonas da construcziun, sviluppar ils abitadis vers anen e densifitgar ils abitadis existents – sco er resguardond la revitalisaziun giavischada dals centers dal vitg, è questa exclusiun nunlogica e cuntradictorica. Per vischnancas cun ina quota d'abitaziuns secundaras da passa 20 pertschient prevesa la nova legislaziun davart las abitaziuns secundaras ultra da quai restricziuns supplementaras, sco l'obligaziun da prescriber per novs edifizis in'utilisaziun sco emprima abitaziun. Ed a proprietaris d'abitaziuns secundaras scumonda ella schizunt da reconstruir l'agen edifizis, perquai ch'i n'è betg pussaivel da construir novas abitaziuns secundaras.

Resguardond las explicaziuns qua survart incumbenseschan las sutsegnadras ed ils sutsegnaders la regenza d'adattar la pratica d'indemnisaziun da la valur da nov d'in edifizis – sche necessari tras ina midada da lescha – per che tut ils proprietaris d'edifizis donnegiads possian far diever da tala e per che las novas cundiziuns introducidas (lescha davart la planisaziun dal territori, lescha davart las abitaziuns secundaras) n'als dischavantageschian betg supplementarmain resp. per ch'in cumportament giavischà ord vista da la politica da la planisaziun dal territori da vart dals proprietaris d'edifizis na vegnia betg chastià (p.ex. l'acquist e la midada d'in edifizis existent entaifer il center dal vitg). En spezial vegni pretendì:

1. Che l'indemnisaziun da la valur da nov d'in edifizis possia vegnir concedida er per acquistà e per midar u per transfurmar in edifizis existent, observond cumplainmain ils princips previs da la lescha.
2. Ch'i vegnia creada ina clausula d'exceptiun per quellas persunas donnegiadas che na dastgan – pervia d'in donn total en la zona da privel 1 (cotschna) – betg pli reconstruir l'edifizis al medem lieu. En il cas ideal duajan questas persunas donnegiadas dastgar reconstruir in edifizis senza esser suttamess a cundiziuns u dastgar acquistà edifizis existents cun la pussaivladad d'impunder la differenza tranter la valur actuala e la valur da nov per investiziuns che augmentan la valur.
3. Ch'il dretg d'indemnisaziun sco er las pretensiuns qua survart valian er per quels edifizis che n'èn betg vegnids donnegiads fisicamain tras l'eveniment destructiv, ma ch'èn – per motivs da segirezza – inaccessible e nunutilisabels a lunga vista.

Puntraschigna, ils 14 da zercladur 2019

Michael (Castasegna), Cramer, Alig, Atanes, Berther, Berweger, Bondolfi, Cahenzli-Philipp, Caluori, Casutt-Derungs, Cavegn, Caviezel (Tavau Clavadel), Censi, Clalüna, Claus, Della Cà, Derungs, Ellemunter, Engler, Fasani, Felix, Flütsch, Gasser, Giacomelli, Gugelmann, Hardegger, Hartmann-Conrad, Hitz-Rusch, Holzinger-Loretz, Hug, Jenny, Jochum, Kasper, Kienz, Koch, Kohler, Kunfermann, Kunz (Fläsch), Kunz (Caira), Kuoni, Märchy-Caduff, Marti, Michael (Donat), Mittner, Natter, Niggli (Samedan), Niggli-Mathis (Grüsch), Noi-Togni, Papa, Pfäffli, Rüeegg, Salis, Sax, Schmid, Schwärzel, Stiffler, Tanner, Thomann-Frank, Thür-Suter, Waidacher, Weidmann, Wellig, Wieland, Zanetti (Sent)